

Поема написана незабаром після викупу Т. Шевченка з кріпацтва. На допиті в III відділі поет сказав: «Первое мое стихотворение под названием «Катерина» посвящено Жуковскому, которое возбудило энтузиазм в малороссиянах, и я стал продолжать писать стихи, не оставляя живописи» [4].

Шевченко як письменник прекрасно володів усіма видами літературної творчості. Про жінку говорить він не тільки в поезії, але й у прозі. Його повісті, щоденник і листування відкривають перед нами значно ширші горизонти і доповняють Галерію жіночих сюжетів. Поет своїми вогненними словами проспівав українському жіноцтву могутній похвальний пеан, кистю великого митця змалював найкращі картини.

Тематикою йому послужила жінка-сучасниця. Шевченко передає нам її такою, якою бачили його очі, сприймав ум, серце і душа. Цілість доповнює думками, якою хотів би бачити жінку в сучасному і майбутньому.

Шевченкові національні ідеї ніколи не йшли в розріз із загальнолюдськими і Божими. Більшість жіночих сюжетів може бути перенесена на інтернаціональний ґрунт і в нічому не втратить своєї величі і краси. Постаті героїнь можуть послужити взірцями найкращим митцям слова. Ціла низка Шевченкових думок про жінок може золотоструєм ввійти в загальнолюдську скарбницю духу [3].

Література

1. Тарас Шевченко: Життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях: Альбом.— Київ, 1961.
2. Роят А. Ідейно-художній зміст поеми Т. Шевченка «Великий льох»/ А.Роят // Укр. мова та літ-ра в шк. — 1998. — № 9.
3. <https://www.ukrlib.com.ua/tvory/printit.php?tid=10126>.
4. <http://ukrclassic.com.ua/katalog/sh/shevchenko-taras/3340-analiz-katerina-shevchenko>.

Матвієнко С.С., здобувач факультету економіки та менеджменту
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Науковий керівник – **Кучеренко О.Ф.**, канд. філол. наук, доцент
**РОЛЬ Т.ШЕВЧЕНКА ТА ЙОГО ТВОРЧОСТІ У ВИХОВАННІ
ПАТРІОТИЗМУ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА**

У зв'язку з сьогоднішніми подіями в Україні питання національно-патріотичного виховання сучасного студентства набуло надзвичайної актуальності та особливого значення.

Конче важливо усвідомлювати, що без патріотизму, справжньої національної самосвідомості, культури міжнаціональних стосунків передовсім в молодіжному середовищі не настане бажана стабілізація в нашій країні, у багатонаціональному українському суспільстві, неможливий подальший розвиток українства як нації. Українська національна свідомість і самосвідомість, яким завжди був властивий патріотизм, потребують послідовного активної виховної роботи.

Передовсім життя та творчість Тараса Григоровича Шевченка являють собою символ патріота України. Великий Кобзар був і залишається центральною постаттю нашого часу, найбільшим патріотом і демократом на Землі, який увійшов у скарбницю світової культури. Його літературна та художня творчість стали символом величезного потенціалу української літератури, культури та, безперечно, активної національної свідомості й патріотизму.

Тарас Шевченко завжди був символом боротьби для сучасних українців, для сучасної молоді, у тому числі й українського студентства. Події новітньої історії України, зокрема, події Майдану стали ще одним підтвердженням зазначеного. Революційна поезія Кобзаря вкотре постає рушійною силою жаги до змін в українському суспільстві. Кобзар надихав нас на боротьбу за майбутнє. Він був поруч і водночас - у кожному з нас, у серці. Ми його бачили і чули із зовні. Шевченкові портрети були на будівлях і на майданівській сцені - серед ікон, у рушниках; митці зображували поета в реаліях нашої революції.

Під час Революції Гідності Тарас Шевченко широко представлений у дуже різних виявах: не тільки традиційне, канонічне звернення до поета, але й зовсім несподіваний погляд на українського генія. Як підтверджують події того часу, творчість Шевченка, що порушує ідеологічну та суспільну українську проблематику, виявляється інструментом боротьби на барикадах:

Шевченко стає одним із учасників Майдану. Можна було спостерігати Шевченка на графіті, малюнках, плакатах у поєднанні з цитатами з його поезії із закликами до бою, революції. На барикадах була представлена також дуже суперечлива і неоднозначна серія зображень поета, яка справила велике враження, викликала бурхливі емоції, була надзвичайно цікавою для студентства.

Таке сучасне представлення Шевченка по-особливому близько сприймалося молоддю, студентами, що були активною силою під час

згадуваних подій. Якщо раніше студентська молодь могла ставитися до Шевченка досить прохолодно, передовсім як до поета з минулого України, який десь собі був і який не є поетом сучасності. То під час вирішальних подій для українства він знову постає виразником справжнього сучасного українського патріотизму.

На плакатах і графіці художники зображували Тараса Шевченка в осучасненому, досить часто у провокативному образі, намагаючись підкреслити його значущість. Такі зображення, доповнені цитатами з віршів Кобзаря, ставили за мету схилити до певних переконань, викликати роздуми щодо подій, змусити підготуватися до внутрішніх змін, перегляду своєї громадянської позиції. Можна було побачити, наприклад, Шевченка-хулігана, який не дотримується законів, часто нелюдських законів, що суперечать християнським цінностям; або Шевченка у бандані на барикадах, готового до бою; з'являються інші образи поета: Шевченко на скутері, Шевченко-свинопас, Шевченко-супермен, Шевченко-даїшник, Шевченко-shegevara, Шевченко-космонавт. Можна по-різному ставитися до подібних сучасних образів Шевченка. Як на нашу думку, такі неканонічні та неідеалізовані графічні зображення Шевченка, є доказом того, що молодь уважає його героєм сьогодення, справжнім борцем за свободу та незалежність, щирим патріотом. Ось чому варто говорити про надзвичайну сучасність Кобзаря та його творчості.

Сучасний Шевченко не тільки пробуджує український народ, українське студентство, але й надає йому віру в перемогу, надає йому вчення боротьби. Боротися може такий народ, який усвідомлює себе як націю, народ з душею воїна, а не раба. Шевченко й дарував та продовжує дарувати українській нації якісно відмінний від рабського спосіб мислення.

Література

1. Андрухович Т. Шевченко на барикадах, або як Кобзар став одним із майданівців // Наш вибір. – 2017. — № 17. – березень.

2. Білоус З.В. Тарас Шевченко – основоположник української національної ідеї [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.galslovo.if.ua/index_old.php?st=4096

3. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/06/16/nacziionalnopatriotichne-vixovannya>.